

telepensjonisten

Medlemsblad for Telepensjonistenes Landsforbund

Nr. 3/13 - 40. årgang

REDAKTØRENS SPALTE

Kjære Telepensjonist

I nesten to år har jeg vært redaktør av «Telepensjonisten». Selv om det har medført mye arbeid og ofte sene kvelder før deadline, har kontakt med medlemmer fra hele landet gitt glede og inspirasjon til arbeidet. I tillegg har jeg lært mye.

Å fylle bladet med leseverdige stoff som interesserer flest mulig av leserne, kan lett bli en utfordrende og ensom jobb. Utfordrende har det nok vært, men slett ikke ensomt. Gjennom arbeidet med Telepensjonisten har mange hyggelige pensjonistkolleger tatt kontakt med meg med tips og bidrag til bladet.

Da jeg påtok meg oppgaven som redaktør, appellerte jeg i denne spalten til dere alle om å bidra med tips, råd og innlegg. Denne utgaven av Telepensjonisten har innlegg fra lokallag og enkeltpersoner fra mange kanter av landet. Noen innlegg har kommet etter oppfordring fra meg, andre har kommet fra lag og medlemmer som har lyst til å fortelle om aktiviteter i laget sitt eller gi oss et tilbakeblikk på Telenors rikholdige historie.

Det siste året har jeg til hver utgave av bladet oppfordret et lokallag til å fortelle om sitt lag og område. Jeg har ikke hatt noen «oppskrift» på hvordan det skal gjøres, men har overlatt til lagene hva de vil legge vekt på. Alle jeg har henvendt meg til, har tatt utfordringen på strak arm, og hittil har det resultert i flotte innlegg i fire utgaver av bladet. Innleggene om arbeidet i lokallagene er interessant for oss alle og kan gi nyttige tips og ideer til andre store og små lokallag.

Telepensjonistenes Landsforbund har over fire tusen medlemmer, de fleste har jobbet et langt arbeidsliv i Telegrafverket, Televerket eller Telenor. Her er mange minner, historier og mye kunnskap som jeg gjerne vil formidle i bladet. Vi representerer også mange hobbyer og interesser som det kan være spennende for leserne å få innblikk i.

Gjennom å delta på møter i landsstyret får jeg god oversikt over aktuelle saker. Fra styremedlemmene, og ikke minst fra leder, får jeg mye informasjon om saker som er viktige for oss pensjonister. I en tid der premissene for pensjoner stadig endres, er det godt at noen følger med, holder oss orientert om utviklingen og formidler vårt syn på endringene gjennom Pensjonistforbundet til de rette instanser.

Medlemmene i Telepensjonistenes Landsforbund har, som andre nordmenn, deltatt på alle felt i samfunnet. Her representerer vi også mye erfaring. Vi har deltatt i politiske fora, foreninger, styrer og råd. Mennene har gjort militærtjeneste. I år er det 60 år siden Tysklandsbrigaden ble avviklet, og det er ganske sikkert noen av telepensjonistene som deltok og som kan fortelle om sine erfaringer fra denne tjenesten. Kanskje finnes det også bilder fra denne tiden. En som er interessert i denne delen av norsk historie vil gjerne skrive om dette. Redaksjonen ønsker derfor kontakt med veteraner fra brigaden.

Innhold:

Redaktørens spalte	s. 2	Tilpasning uførepensjon	s. 11
Lederen har ordet	s. 3	Telenorpensjonistene i	
Telepensjonistene i Larvik	s. 4	Haugesund og Stavanger på tur	s. 12
Telehistorie fra Larvik	s. 5	Språket vårt	s. 13
Et trygt teknologoskifte	s. 6	Lofoten - et spennende reisemål	s. 14
Telepensjonisten Kristiansund og Nordmøre	s. 7	Sofus	s. 17
Til Krakow med Hlegeland telepensjonistforening	s. 8	Har du flyttet?	s. 19
Ministermøte om fremtidens omsorg hos fru Lund	s. 10	Landsstyret	s. 19
		Et halvhundreaars minde, Tromsø telegraf	s. 20

Neste nummer av bladet kommer ut i desember 2013. Frist for innsending av stoff er **16. november 2013**. Redaktøren forbeholder seg retten til nedkorting av innlegg.

Forsidebildet: Fra Steinfjorden Vestvågøy, Lofoten. Flakstadvjellene i bakgrunnen. Foto Berit Nylund.

Lederen har ordet

Nok en sommer er forbi, og for de fleste av oss kan vi fortsatt nyte en sjelden fin sensommer – det hjelper godt når vi møysommelig skal komme oss ut av feriemodusen. Landsstyret har startet opp i den nye landsmøteperioden, og det kjennes godt å ha lagret masse D-vitaminer til hverdagen igjen melder seg. Det nyvalgte Landsstyret bærer bud om fortsatt engasjement og iver etter å arbeide mot de målene som gir telepensjonistene trygghet og verdighet i alderdommen – mål som krever fokus og aktiv innsats fra alle Forbundets tillitsvalgte.

Med årets valgkampanje friskt i minne, var retorikken og kondisjonen bra fra alle partiene, men substansen og realpolitikken er jeg mer usikker på. Ble det hele smakelig valgfesk eller blir valgløftene satt ut i livet? Landsstyret fortsetter å rose eller rise den til enhver sittende regjering og har en lang ønskeliste for blant annet den eldrepolitiske politikken! Vi skal vite å minne politikerne på utsagnene sommeren 2013 og avventer i spenning den konkrete hverdagspolitikken!

Forarbeidet til samhandlingsreformen var et meget omfattende høringsnotat og som alltid ga vi et klart svar på saken. Departementets intensjoner var kanskje de beste, men med referanse til det vi la hovedvekt på, er dessverre konklusjonen at våre krav fremdeles ikke er innfridd. Telepensjonistenes Landsforbund la hovedvekt på at

– tilskudds og lånevilkårene til kommunene må økes vesentlig for bygging av nye sykehjem og forsvarlig drift av sykehjemmene.

– driftsmidler må stå i forhold til kommunenes investering i sykehjems plasser for å unngå nedbemanning og ledige senger i ferdigstilte sykehjem

– en vellykket gjennomføring av samhandlingsreformen krever fullfinansiering fra staten og midlene må låses til gjennomføringen av reformen på samme måte som det ble gjort ved gjennomføring av barnehagereformen

– bemanningssituasjonen innenfor helse- og omsorgssektoren må til enhver tid stå i forhold til oppgavene/pliktene om eldre og syke skal få en verdig og helhetlig helse- og omsorgspleie ut fra den enkeltes behov. De eldres rettssikkerhet må ivaretas ved behov for pleie og omsorg.

– det må utarbeides handlingsplan for geriatri og rehabilitering.

På departementets forslag angående varslingsordning ved uønskede hendelser i spesialhelsetjenesten (sykehusene), svarte vi følgende:

“Vi viser her til departementets egne utsagn om et godt system for kvalitetskontroll i helse- og omsorgssektoren og vi er forbauset over at melder risikerer å bli utsatt for sanksjoner om avvik rapporteres. Etter vår mening er jo selve avvikrapporteringen det fundamentale grunnlaget for innføring av kvalitetssystemer og kvalitetskontroller. Uten åpen og risikofri kommunikasjon blir det heller ikke læring og utvikling i miljøene.

Telepensjonistenes Landsforbund krever at departementet avsetter ressurser til god opplæring i kvalitetssystemet med sikte på å forebygge og redusere faren for pasientskader. Kun ved forståelse av at kvalitetssystemet er et hjelpemiddel, blir systemet akseptert og målsettingen nådd.”

I skrivende stund er valgresultatet ukjent, men på vegne av landets mange eldre håper jeg den nye stortingsperioden vil innfri løftene om en eldreomsorg som resulterer i en trygg og verdig alderdom.

*Med vennlig hilsen
Anni Milward
Forbundsleder*

Telepensjonisten i Larvik

Larvik er en liten forening som ble stiftet i 1996, antall medlemmer er ca 40. Møter og sosialt samvær skjer andre onsdagen i hver måned med unntak av juni, juli og august. Høst- og vårmånedene er vi ute i det fri. Vi disponerer ikke egne lokaler, men forsøker å inngå avtaler med steder sentralt i byen. På møtene inviterer vi aktuelle og interessante foredragsholdere med spennende temaer. Våre medlemmer er også selv aktive i forhold til dette og Per Michael har holdt datainformasjon og vist gamle filmer på noen av våre møter. Med den rivende utvikling det har vært i telekommunikasjonen, har det vært spennende å gå tilbake i tid for virkelig å få se dette. Både "gamle" kjente fjøs og arbeidsforhold gjør inntrykk på våre medlemmer, de nikker gjenkjennende, og en forstår at mye har skjedd i vår tid på denne fronten.

Styret

Hvert år arrangerer vi julebord, noe som medlemmene setter stor pris på. Likeså prøver vi å arrangere turer, hovedsakelig i våre nærområder.

I Larvik har vi en tradisjon som heter Bøkefrokost. Fenomenet foregår hver søndag fra begynnelsen av mai og til slutten av august. Tradisjonen er gammel, sannsynligvis nesten like gammel som Larvik Borgermusikk som ble dannet i 1849. Historien forteller at det en gang var brødiskiver med egg og ansjos som ble fortært under frokosten. Maten ble brakt til skogs i en skoeske. I dag bringes maten til skogs i lekke utskjærte tiner eller kurver med rutete stofftrekk. Bordet dekkes med duker i matchende farge. Det er stil over de dekkede bord i skauen!

Frokosten starter klokka ni. De mest iherdige møter opp til frokosten, uansett vær og føreforhold, for det finnes markiser over bordene som beskytter mot regnet. Frokostkameratene, om jeg kan kalle dem det, har faste bord, veldig faste bord. For at ingen skal ta bordet, møter noen opp en time eller mer før frokosten begynner

Til frokosten spilles den koralmusikk. Det er en blanding av salmer og gamle sanger. Larvik Borgermusikk har stått for framføringen av koralmusikken i alle år. Borgermusikken ble startet i 1849, og er det eldste korpset i landet. Dette står det respekt av. I denne forbindelse er det også faste regler. Det skal ikke klappes før siste nummer er avspilt. Siste nummer er Fedrelandssalmen. Den avspilles klokka 10 presis. Alle reiser seg og synger med, og når Fedrelandssalmen er avsungen, klappes det. Borgermusikken på sin side reiser seg og bukker. Det hender noen ganger at nykomlinger begynner å klappe etter første nummer. Det blir som oftest med en gangs klapping. Strengt blikk og hoderisting rettes prompte mot de uvitende. Noen av våre egne medlemmer er "aktive" i forhold til bøkefrokosten.

Selv benytter vi oss av bøkeskogen som avslutning før sommeren, med god servering i hyggelige omgivelser, og noen ganger med en "vandring" i bøkeskogen.

Hilsen Per Michael Elshaug Nestleder.

Medlemmer på guidet tur i bøkeskogen

Telehistorie fra Larvik

Til Larvik kom telefonen så tidlig som 1883, bare 7 år etter Graham Bell hadde gjort sin oppfinnelse. Tjenesten ble startet opp under det private selskap *Laurvig Telefonforening*. Først etter at *Laurvig Telefonselskab* ble stiftet i 1892 ble det satt fart i linjeutbyggingen med bygdene omkring og også frem til Kongsberg. I 1931 startet automatiseringen i Larvik by og etter hvert også sentralene i omegn. I 1956 overtok staten Telefonselskapet, automatiseringen fortsatte, men det tok sin tid, og først i 1981 ble Kvelde som siste manuelle sentral automatisert.

Av den grunn tok vi turen til Kvelde hvor vi fikk møte stasjonsholder for Kvelde sentral, Gudrun Kjølnes. Gudrun, som er født i 1929 fortalte oss at allerede som barn fattet hun interesse for det som foregikk på Kvelde sentral, da hennes foreldre ofte var på besøk i det huset sentralen var plassert, Gudrun var med, og der fikk hun lov til å se på dem som ekspederte samtalene.

Da krigen endte 8 mai 1945 ble Gudrun ringt etter og spurt om hun kunne være med nattevakten den natten som en ekstra sikkerhet, dette sa hun ja til. Senere på året ble hun spurt om å begynne å arbeide i sentralen, og Gudrun var ikke sen om å takke ja.

For å komme til jobb var det enten å ta beina fatt, sykle eller sparke i all slag vær, og om vinteren når det ennå ikke var brøytet, kunne det være en utfordring å komme seg på jobb.

Det ble mange år i tjenesten, og mye har hun opplevd i den jobben. Sentralen var jo et "privat" sentralbord for hele bygda, og de på sentralen hadde god oversikt over sine abonnenter. En abonnent som visste at han/hun ikke var hjemme neste dag, kunne ringe sentralen og si fra om det. Dermed kunne sentralborddamen gi beskjed hvis vedkommende fikk en oppringning.

Systemet var også slik at det kunne være opptil fire abonnenter på samme linje. Da var det antall ring som fortalt hvem som skulle ha samtalen, ett til fire ring.

Sentralen formidlet også telegrammer, men på grunn av sentralens størrelse hadde de ikke egen budtjeneste, så de som jobbet der tok seg av dette på forskjellig vis. Enten tok de med telegrammer selv etter jobb, eller de ringte mottaker slik at de kunne hente selv.

Sentralen var også et viktig sted ved melding av brann, sykdom og barnefødsler, og skjedde noe slikt om helgene hvor bemanningen var minimal, kunne det bli hektisk, da for eksempel brannmannskap kanskje måtte kontaktes en etter en.

Det var også de på sentralen som «førte regnskap» over forbruk, og etter kl 21 på kvelden måtte det noteres ekstra gebyr.

Stasjonsholder for Kvelde sentral Gudrun Kjølnes

Gudrun har ikke angret en dag på beslutningen om å begynne på Kvelde sentral, og hun ble etter hvert stasjonsholder på sentralen hvor de var 12 ansatte da det ble satt strek i 1981.

Gudrun valgte å fortsette i Televerket etter at Kvelde sentral ble automatisert, men måtte nå pendle til Sandefjord hvor hun hadde kontortjeneste frem til 1991. Gudrun som ble enke for tre år siden solgte huset, og bor nå i en hyggelig leilighet i Kvelde med mulighet for felles aktiviteter med andre beboere som bespising og underholdning. Vi takker Gudrun for at hun tok seg tid til å ta imot oss.

*Per Michael Elshaug
Asbjørg Holt Samuelson.*

Et trygt teknologiskifte

(Fornebu 16. august 2013) Flere medier har i den senere tid tiden omtalt en rapport fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Rapporten tar for seg Telenors modernisering av fastnettet i Norge, en modernisering som innebærer at Telenor på lang sikt erstatter det gamle fasttelefonisystemet med mobil- og/eller bredbåndstelefon. Dessverre har det oppstått noen misforståelser i kjølvannet av medieomtalen, misforståelser som fører til grunnløs bekymring.

Telenor har lang erfaring med å håndtere teknologiskifter, som overgang fra telegraf til telefon, fra analogt til digitalt telenett eller fra NMT- til GSM-mobilnett. Nå står vi foran nok en udramatisk omlegging, og vi skal sikre at gjennomføringen av den blir grundig og profesjonell. Derfor går vi rolig frem og har ikke satt noen frist på arbeidet – moderniseringen vil pågå i flere år fremover.

Mediene har dessverre ikke tatt med at DSB i sin rapport konkluderer med følgende: «Teknologiskiftet kan ikke sies å få større direkte beredskapsmessige konsekvenser for noen av aktørene».

Mediene hevder videre at rapporten slår fast at mange kommuner mener mobildekningen ikke er god nok, men dette er i beste fall en kreativ tolkning av rapporten. Realiteten er at halvparten av landets kommuner oppgir at landets mobildekning er god eller svært god, ifølge DSB-rapporten. 42 prosent mener mobildekningen i deres kommune er god, og ti prosent mener den er svært god. I overkant av en tredjedel mener at mobildekningen er middels, mens bare 10 prosent mener den er dårlig. Telenor forbedrer stadig mobildekningen, men det vil nok fortsatt være dekningshull i Norge. Pr. i dag har vi ferdigstilt om lag 90 samarbeidsprosjekter med norske kommuner og rundt 30 nye er under bygging. Kommunene er opptatt av at mobil- og bredbånddekningen styrkes. Henholdsvis 60 og 57 prosent har oppgitt disse forholdene som svært viktig, ifølge rapporten.

I en uttalelse i Teknisk Ukeblad sier sjefen for Post- og Teletilsynet, Torstein Olsen, at han er skuffet over hvordan deler av media har skapt et skremmebilde av denne teknologiovergangen og uroet både politikere og folk flest. Han sier videre at dette handler om at nettet blir modernisert, og at det bare skulle mangle at vi ikke gjorde det.

En viktig del av moderniseringen er at Telenor bygger bedre dekning landet over og gjør mobilnettet mer robust. Samtidig ruller vi ut fiber og oppgraderer kobbernettet flere steder i landet. Det er på ingen måte slik at vi tar fra noen den gode, gamle fasttelefonen uten at de har et annet tilbud som er vel så godt. Vi ser til og med på muligheten for at de som ønsker det kan beholde sine gamle telefonapparater, selv om teknologien i bunnen er ny. Bredbåndstelefon er en annen god løsning for dem som ønsker seg en fasttelefon. Mange kunder – både privat-

personer, bedrifter og offentlige etater – har valgt denne løsningen allerede.

Målet med Telenors modernisering er å sikre nordmenn et bedre tilbud enn i dag, både når det gjelder tjenester og dekning. Utbyggingsløpet er krevende, og det vil gå over flere år. Telenor investerer over fire milliarder årlig for å sikre at Norge skal ha et av verdens beste telenett.

*Med vennlig hilsen
Berit Svendsen, administrerende direktør,
Telenor Norge*

Berit Svendsen

Telepensjonisten i Kristiansund og Nordmøre, Sommertur juni 2013

Onsdag 19 juni var 14 reiseglade telepensjonister på tur med minibuss. Målet var Sunndal - Trædal Hotell. Vi kjørte om Vågbø - Holmeide - Aksneset, som er et flott turmål. Flere av deltakerne hadde ikke vært der tidligere. På returen var vi innom den "Glade Ku" før vi satte nesa mot Meisingset og Sunndal. På Trædal hotell møtte vi 5 gamle kolleger fra Tingvoll og Sunndal. Når vi møtes på denne måten, er gjensynsgleden alltid stor. Vi spiste en nydelig middag på Trædal og fikk en morsom orientering om det flotte stedet av husets frue. Etter noe tid ble det oppbrudd, og vi sa farvel til våre kolleger fra området og satte kursen mot Øksendal og mot Angvik for en liten titt før vi satte snuta hjemover og avsluttet en flott tur med gode hilsener for sommeren og vel møtt igjen på høsten til grillfest i Byskogen.

Tekst og foto: Ingeborg Enge, Kjell R. Johansen.

Fra venstre bak: Gjertrud Bråttvik, Jarl Joø, Kjellaug Meisingset, Gerd Ohr, Bodil Brusethaug, Marie Sæter, Hans Kristian Dahle, Haldis Nilssen, Jan Dalager, Anne Margrethe Bakken, Liv Solveig Røkkum, Nils Romuldstad. Fremre rekke fra venstre: Marit Båtnes, Odlaug Leiren, Gunnlaug Bø Nyland, Ann - Mari Fiskvik Pettersen, Randi Dalager Alfhild Haavde og Ingeborg Enge.

ÅRETS REGULERING AV PENSJONER FRA TELENOR

Nok en gang var reguleringen av pensjoner for de som er medlemmer av Telenor Pensjonskasse besluttet, med et resultat på 2,4 %. Virkningsdato er fra 1. mai 2013 med etterbetaling i oktober. Reguleringen for våre medlemmer som er pensjonert fra utskilte selskaper i Telenor omfattes ikke av denne reguleringen. Vi håper imidlertid at det også vil bli en positiv regulering for denne gruppen.

Kanskje vil noen bli bekymret over at vi denne gangen fikk en underregulering og igjen har et etterslep i forhold til trygdeoppgjøret som var på 3,02 %. Ja, et etterslep er ikke å foretrekke, men under rådende omstendigheter mener jeg vi bør være tilfredse. Sett opp mot det som foreligger av forslag fra Banklovkommissjonen, Finanstilsynet og ikke minst uttalelser fra Finansdepartementet, kunne resultatet like gjerne blitt omtrent 0.

Som opplyst i Telepensjonisten 2/13 – Pensjonsreformen og pensjonistene, må pensjonsinnretningene sikre at det er kapital til å overholde forpliktelsene de har for sine medlemmer.

Årsaken er at vi lever lenger og igjen har vi levealder som begrunnelse, et begrep som i denne sammenheng begynner å få en negativ klang. Finanstilsynet har kommet med formaninger til de respektive pensjonsinnretningene om å øke kapitalen. Selv om det ikke er fattet formelle vedtak, kan det være at pensjonsinnretningene oppfatter formaningene som direkte pålegg. Om dette er tilfellet for Telenor Pensjonskasse, skal være usagt, men jeg håper da virkelig ikke at Telenor blir mer katolsk enn paven og forskutterer en ikke vedtatt lov!

Som uttalt tidligere: Landsstyret forventer at medlemmene i Telenor Pensjonskasse går skadesløse ut av forslaget til oppreserveringer av kapital i Telenor Pensjonskasse! Landsstyret følger utviklingen og har satt inn ressurser for å unngå at medlemmene skal bli de som sterkest får lide for forslaget om oppreserveringen. Vi skal gjøre det som er mulig for å sikre at realverdien av pensjonen for dagens pensjonister blir ivaretatt!

Forbundsleder Anni Milward

Til Krakow med Helgeland Telepensjonistforening

Tekst/foto: Oddvar Ulvang

I mai reiste 38 glade telepensjonister fra Helgeland til Krakow i Polen. Her bodde vi i sentrum, og etter en dag med guidet byvandring, følte vi oss så ovenpå at vi kunne ta turer på egenhånd. Dette skulle være en opplevelsereise, og det ble det også. Krakow har en gammel saltgruve, som vi ble fortalt var selve grunnlaget for byen. Salt var for Krakow det oljen er for Norge i dag, fortalte guiden vår, Kristoffer, som egentlig heter Krzysztof. I dag er gruvene et godt besøkt museum.

Vi startet omvisningen med å gå ned 300 trappetrinn, og da var vi 54 meter under jorden. Deretter gikk turen gjennom gruveganger, og Kristoffer stoppet opp ved spesielle installasjoner og fortalte om det vi så. Samtidig som vi beveget oss gjennom gruelabyrinthen, kom vi lenger og lenger nedover. Til slutt endte vi i saltgruvens 3. nivå, 135 meter under bakken. Vi slapp heldigvis å gå hele veien tilbake, for nå ble vi tatt opp til dagslyset i en gruveheis. Med seks personer i en rikleivoren heis, sto vi som sild i tønne, for å bruke et gammelt bilde.

For mange som reiser til Krakow er nazistenes konsentrasjonsleirer Auschwitz og Birkenau ofte selve målet for turen. Vi møtte flere norske skoleklasser som var på tur med de såkalte «hvite busser». Vi dro selvfølgelig også til Auschwitz. Nazistenes motto – «Arbeit macht frei» - møter fremdeles besøkende til denne leiren som ingen går uberørt ut av. Det

var ikke bare vi som ble sterkt berørt av å vandre rundt i denne ondskapens leir. Katharina, vår svensktalende guide, var tydelig følelsesmessig berørt. Det blir nok aldri hverdagsrutine å guide her.

Neste stopp var Birkenau. Her var tilintetgjørelsen av jødene satt i system. Inn gjennom porten i denne leiren rullet kuvogner med jøder - menn, kvinner og barn. De som kom inn hadde enveisbillett - de kom aldri ut igjen. På perrongen ble familiene skilt: De som ikke var produktive, som kvinner, barn og eldre, havnet rett i gasskamrene, mens de som var fysisk sterke ble holdt i live en stund gjennom 10 timers dagsøker og på rasjoner som inneholdt fattige 1500 kalorier.

Turen til Zakopane ble som en befrielse etter dagen i Auschwitz og Birkenau. I et strålende vær inntok vi dette vinter sportsstedet, som for oss er kjent for sine hoppbakker, men som for polakkene er

et populært reisemål hele året. Vi møtte mange polakker som hadde tatt en langhelg hit til foten av Tatra-fjellene i Karpatene helt sør i Polen. Etter en utmerket lunsj, ble det tid til vandring i Zakopanes sentrale shoppinggate – Krupowki – som ligger 838 m.o.h. Noen handlet, mens andre så på folkelivet.

En kveld dro vi til en av Krakows mange kirker, St. Peter & Paul. Her overvar vi en konsert der bl.a. Vivaldis «Årstidene» og «Over the Rainbow» av Arlen sto på programmet. Med andre ord litt for enhver smak.

Før vi forlot Krakow opplevde vi et folkloreshow, der to av våre spreke karer – Thor og Per - ble hanket inn på dansegulvet av folkedansgruppens to damer. Her svinget de seg i folkedansen med sikre trinn, så man skulle tro de ikke hadde gjort noe annet.

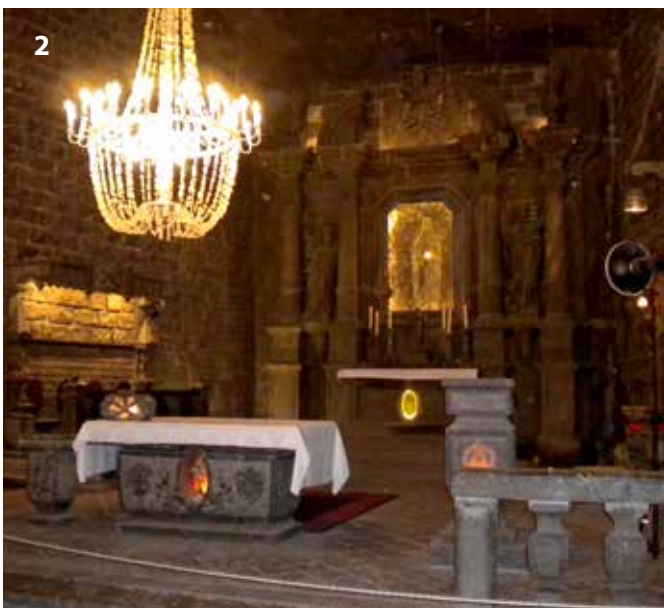

1) Folkedans

2) Dypt under bakken, kom vi til et fantastisk kirkerom, med uthogde relieffer i veggene med motiv fra bibelen, alter og altertavle i stein og lysekroner laget av saltkrystaller.

3) Byvandring i Krakow.

4) Auschwitz. De som kom gjennom denne porten hadde enveisbillett.

Ministermøte om fremtidens omsorg hos fru Lund

Fornebu 21. juni 2013) Helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre fikk sammen med nærings- og handelsminister Trond Giske testet ut digital omsorg hjemme hos Inger Marie Lund i Selbu. Selbu og Stjørdal er de første kommunene som tar i bruk velferdsteknologi integrert med elektronisk pasientjournal i Norge.

Gjennom omsorgsløsningen «Bo lenger hjemme», som leveres av Telenor Objects og Visma, kan pleietrengende eldre bli værende i sitt eget hjem under trygge og gode forhold. Fredag fikk helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre (Ap) sammen med nærings- og handelsminister Trond Giske (Ap) oppleve hvordan Inger Marie Lund lever med ulike sensorer i sin leilighet i Selbu. Hennes sønn Gjermund Lund forteller om en helt ny hverdag etter at moren fikk installert velferdsteknologi.

- Før var jeg urolig og mor hadde en tendens til å vandre ut og ikke finne hjem igjen. Med dørsensor og bevegelsessensor får hjemmehjelpen straks beskjed. Det gir oss en stor trygghet i hverdagen, sier Gjermund Lund.

Velferdsteknologi er en samlebetegnelse på flere tekniske løsninger som gjør at pleietrengende eldre kan bo trygt i sitt eget hjem. Det kan for eksempel være ulike sensorer som registrerer hendelser som fall, blodtrykk, trygghetsalarm eller GPS-sporing. Selbu og Stjørdal er de første kommunene i Norge som har tatt i bruk løsningen som heter «Bo lenger hjemme». Alta og Kongsvinger kommune vil starte opp med tilbudet nå i sommer.

- Jeg vil berømme kommunene for å være offensive og løsningsorienterte. De setter tydelige krav til oss som leverandør og sammen klarer vi å tilby den tryggheten som både den pleietrengende og pårørende ønsker. Gjennom «Bo lenger hjemme» får de ansatte i pleie- og omsorgssektoren mulighet til å oppdage hendelser og raskt tilby hjelp og omsorg der den trengs, sier Berit Svendsen administrerende direktør i Telenor Norge.

Gjennom sensorløsningen har kommunen blant annet oppdagget et fall klokken 14:00 som de ellers kun ville oppdaget på den faste runden som var planlagt til klokken 17:00. Elleve pleietrengende har til nå fått installert velferdsteknologi i Værnesregionen, og flere personer står for tur.

- Vi er stolte over å være først ut, og at vi bidrar til å utvikle tjenesten med våre erfaringer. Vi som de fleste andre kommuner vil få store utfordringer med å løse innbyggernes pleie- og omsorgsbehov i årene fremover, og derfor er det svært viktig at vi klarer å ta i bruk nye løsninger som velferdsteknologi. Dette er viktig for å øke friheten og gi bedre trygghet til de som ønsker å ta det i bruk, sier ordfører Inga Johanne Balstad (Ap) i Selbu.

Elektronisk pasientjournal fra Visma er et godt integrert verktøy i kommunenes helse- og omsorgstilbud. Nå har kommune-Norge også mulighet til å få integrert smart velferdsteknologi som automatisk integreres med elektronisk pasientjournal.

- For å lykkes med velferdsteknologi må det hele henge sammen, fra sensor til mottak og distribusjon av alarmer, og helt inn i kommunens pasientjournal. Dette har vi lykkes med i Selbu og Stjørdal, sier Leif-Inge Jakobsen, produktsjef Pleie- og Omsorg i Visma.

Pressemelding fra Telenor

TILPASNING AV UFØREPENSJON FRA OFFENTLIG TJENESTEPENSJON TIL NY UFØREPENSJON I FOLKETRYGDEN

Forbundsleder Anni Milward

Som kjent ble Pensjonsreformen iverksatt fra 1. januar 2011, men flere spørsmål stod ubesvarte ved gjennomføringstidspunktet, blant annet hvordan uførepensjonsordningene skulle tilpasses de nye bestemmelsene for folketrygd og statspensjoner. Vi ser nå konturene av hvordan tilpasningen er tenkt og så langt foreslått i høringsnotat fra Arbeidsdepartementet. Høringsfristen var 22. august i år.

Som vår rådgiver Odd-Kåre Kvalheim orienterte Landsmøtet 2013, vil Folketrygdens uførepensjon bli lagt om fra 1. januar 2015. Her vil det bli flere endringer i forhold til dagens uførepensjon, blant annet blir selve beregningsmetoden lagt om. Mens uførepensjonen tidligere var mer som en tidlig alderspensjon, blir det nå en pensjon som skal kompensere for bortfall av lønn. Ved fastsettingen av uførepensjonen, tar en utgangspunkt i lønnen de siste årene før man blir ufør – og ikke hva man ville fått i alderspensjon. Skatten blir den samme enten man får lønn eller pensjon.

I høringsnotatet foreslår departementet at de offentlige pensjonene skal tilpasses folketrygdens nye uførepensjon og fremmer som følge av dette også omfattende endringer for uførepensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning fra 1. januar 2015. Pensjonsbestemmelser er generelt noe vanskelig å sette seg inn i, men vi har nedenfor gitt en oversikt over endringene, med kommentar fra Landsstyret;

- ▶ Uførepensjonistene vil få samme skatt som yrkesaktive. Dette krever kompensasjon og det er viktig at kompensasjonsordningene er gode nok om ikke ordningen skal bli vesentlig dårligere enn dagens ordning. Dette er krevende fordi skatteendringen vil slå ulikt ut for den enkelte uførepensjonist, avhengig av både pensjonsordning, pensjonsgrad og størrelse på pensjonen.
- ▶ Dagens bruttoordning legges om til nettoordning. Det betyr at dagens samordning mellom pensjonsytelser fra folketrygden og uførepensjon fra de offentlige tjenstepensjonsordningene bortfaller. Forutsetter vi at beregningen av nettoordningen sikrer samme pensjonsnivå som dagens og at dette nivå opprettholdes etter skatt, kan endringen være positiv.
- ▶ I dag har vi en ordning med såkalt oppsatt uførepensjon, på samme måte som man får oppsatt pensjon, fra de offentlige pensjonsordningene om vi blir utmeldt av disse. (Vi beholder opptjente rettigheter, men disse utløses på et senere tidspunkt). **Departementet har i høringsnotatet bedt om kommentarer til et forslag om å gjøre den nye uførepensjonsordningen om til en ren forsikringsordning.**

For ansatte i Telenor med tjenestetid i Televerket er punktet om oppsatt virkning en viktig del av pensjonsgrunnlaget. Ved en eventuell innføring av ren forsikringsordning, faller retten til oppsatt uførepensjon bort. Dette kan få negative konsekvenser for tidligere Televerksansatte som arbeider i Telenor og som blir uføre.

- ▶ Videre foreslår departementet at de som har uførepensjon får denne omregnet til alderspensjon ved 67 år og ikke som 70 år som i dag. Her kan noen uførepensjonister få lavere pensjon i perioden 67 til 70 år enn de ville fått med gammel ordning. Det sier seg selv at det er særdeles viktig for de som ikke har full opptjening til sin alderspensjon, at ny beregning vil slå negativt ut hvis dette blir resultatet av ny ordning.

Telepensjonistenes Landsforbund er selvfølgelig mest opptatt av hva dette betyr for de som allerede er uførepensjonister. Selv om departementet foreslår overgangsordninger som skal sikre rimelig overgang fra gammel til ny ordning, er ressurser satt på og heldigvis har vi hele Pensjonistforbundet i ryggen som nok en gang er en god samarbeidspart. Vi referer noe fra hørings-svar fra Pensjonistforbundet inkludert SAKO;

“Pensjonistforbundet og SAKO mener det er viktig at de som er uførepensjonister ved overgangen til ny ordning, minst skal opprettholde nettoinntekten. Vi foreslår derfor at departementet justerer overgangsreglene slik at det sikres at uførepensjonister minst får samme ytelse etter skatt som før omleggingen. Siden vi snakker om kompliserte endringer som kan slå ulikt ut for den enkelte uførepensjonist, vil det være vanskelig å fange opp alle innen rammen av generelle regler. Pensjonistforbundet og SAKO foreslår derfor at de som er uførepensjonister 1. januar 2015, gis en individuell garanti som sikrer at de blir kompensert dersom det viser seg at den nye pensjonen etter skatt blir lavere enn den de hadde før omleggingen.”

Nok en gang viser erfaringen at vi bør stå sammen og samordne våre interesser til ett talerør for å forsvare våre opptjente rettigheter. Endringer skjer innenfor mange viktige områder og de som velger å stå alene velger etter Landsstyrets mening uten tvil å praktisere risikoport!

Telenorpensjonistene i Haugesund og Stavanger på tur

3. juni var vi i Stavanger tidlig oppe og kameratkjorte til Mortavika i strålende vær. 30 glade fjes over med ferja til Arsvågen der vertskapet fra Haugesund – Aud Wenche og Jakob tok imot oss med flott buss, og sjåfør med telemontørbakgrunn. På Aksdal ble bussen fylt av enda flere blide fjes fra Haugesund.

Turen fortsatte med frokost på rasteplass etter Etne. Så ble vi ferja over fra Skånevik til Utåker på en fantastisk, speilblank fjord og fortsatte i nydelig natur til Rosendal som var dagens mål.

Rosene i den berømte rosehagen hadde ikke overlevd den harde vinteren, men vi fikk flott omvisning inne i Baroniet.

Middagen i OlaLøo i Sunndal ved foten av Bondhusbreen var den beste en kunne tenke seg med herlig hjortegryte, og Tilsørte bondepiker som dessert satte prikken over i-en.

Turen hjem gikk gjennom Folgefonntunnelen til Odda og videre til Åkra-

fjorden, med stopp ved Langfoss, som var et syn. Og noen fikk til og med kjøpt seg en geitost der. Vi vinket farvel til våre kollegaer i Haugesund på Aksdal og rakk 2010-ferja tilbake til Mortavika.

Det var en fantastisk tur som arrangørene i Haugesund, har all ære av. Vi vil gjerne fortsette å reise på tur med Haugesund og håper å kunne ønske dem velkommen til Stavanger og Jæren i 2014.

Takk fra oss i Stavanger!

Berit Kopren, leder

Langfoss var litt av et syn

I Baroniparken

Frokost ved Stordalsvatnet, Etne

Foto John Abrahamsen

På landsmøtet 2013 ble der vedtatt å nedsette et organisasjonsutvalg. På møte 29. august godkjente Landsstyret mandat og oppnevnte representanter til utvalget. Red.

ORGANISASJONSUTVALGET – GODKJENT MANDAT OG SAMMENSETNING MANDAT

Organisasjonsutvalget skal vurdere og fremme forslag til framtidig organisasjon/virksomhet for Telepensjonistenes Landsforbund med utgangspunkt i:

- Forbundets samlede økonomi (sentralt og lokalt)
- Prognose/estimat over framtidige inntektsmuligheter
- Kostnadsutviklingen de senere år og de utfordringer forbundet og lokalforeningene står ovenfor når det gjelder kostnadsutviklingen i kommende år
- Medlemstall (samlet og fordelt på lokalforeninger)
- Prognoser/estimat over framtidig medlemsutvikling
- Framtidig organisasjonsstruktur, herunder rekruttering av tillitsvalgte
- Samarbeidsformer for best mulig å ivareta medlemmenes interesser i årene framover
- Oppfølging av Landsmøtet 2013

Utvalget kan legge fram ulike modeller dersom forutsetningene tilsier det.

Utvalget kan innhente informasjon både fra forbundet sentralt og lokalforeningene for å skaffe seg best mulig underlag.

Utvalget forventes å legge fram et drøftingsgrunnlag til en eventuell lederkonferanse våren 2014.

Endelig innstilling fra utvalget forventes avlevert til Landsstyret v/leder innen 1. desember 2014.

UTVALGETS SAMMENSETNING:

Utvalgsleder Odd-Kåre Kvalheim
Medlem Jostein Valved Lillehammer (*sekretær*)
" Marie Aashagen Trondheim
" Gerd Blomstrand Kristensen Bodø/Salten
" Jakob R. Utvik Haugesund
" Kjell Ivar Tangen Fornebu
" Kjell Engen Arbeidsutvalget

Landsstyret 29.8.2013/forbundsleder Anni Milward

Vet vi alltid hva vi snakker om? Pussig spørsmål kanskje, men språklige snurrepiperier opplever vi daglig, både i tale og skrift. På denne språksiden skal vi se nærmere på hva som skjuler seg bak ordene. Språk er spennende, man ser hele tiden nye sammenhenger, og som i bridge blir man aldri utlært.

SPRÅKET VÅRT

Når dette leses, er stortingsvalget 2013 over. Vårt demokratiske styresett krever at det bare er myndige norske borgere med stemmerett som har anledning til å legge stemmeseddelen i en urne, og det er nå blitt klart hvilke politiske partier som har fått flest representanter i nasjonalforsamlingen og hvilket parti eller hvilken blokk som har fått mandat til å danne regjering, ut fra parlamentariske regler.

Hvis den sittende regjering ikke lenger har flertallet i Stortinget bak seg, vil statsministeren innlevere sin avskjedssøknad til Kongen i statsråd. Kongen innkaller så stortingspresidenten og ber han undersøke mulighetene for å danne en ny regjering. Stortingspresidenten ber deretter lederen for det største partiet eller den største blokken om å danne regjering.

Som vi ser, er det en rekke ord som blir brukt i forbindelse med et stortingsvalg – og andre typer valg. Vi skal derfor ta for oss noen av disse og se på opprinnelse, betydning og anvendelse.

Substantivet **ting** i navnet *Stortinget* er et gammelt norrønt ord og betydde 'alminnelig forsamling'. Det er det samme ordet som vi finner i *Gulating*, *Frostating* og *Eidsivating*, i *Lagtinget* og *Odelstinget*, i *tinglysing* og i den islandske og danske nasjonalforsamlingen, hhv. *Alltinget* og *Folketinget*.

Det greske ordet **demokrati** betyr folkestyre og er satt sammen av *demos*, folk, og *kratein*, (trykk på i-en!) herske eller styre. Det er et ord mange stater pynter seg med, selv om demokratigehalten noen ganger er i minste laget. Andre stater har slått til med *folkedemokrati*; demokratiske sinker vil de ikke være!

Også **politikk** er gresk og betyr statsforretninger eller statskunst.

Å **stemme** er verken et fremmedord eller et uvanlig ord. Ordet er så gammelt at det ble brukt før både papir og stemmesedler ble oppfunnet. Å stemme betyr rett og slett å bruke stemmen, dvs. rope, bruke røsten sin. Nynorsk: røyst, å røysta.

Stemmeseddelen legger man i en **urne**. Dette ordet har vi fått fra latin, *urna*, og var opprinnelig et kar av keramikk eller metall som hadde en trang halsmunning.

Parlament, som brukes om et lands nasjonalforsamling, kommer av det franske verbet *parler*, å snakke. *Parlement* betydde opprinnelig samtale, og engelsk, som etter slaget ved Hastings i 1066 ble sterkt påvirket av fransk språk, tok opp dette ordet i formen parliament.

Av parlament er ordet **parlamentarisme** dannet. Det vil si at Regjeringen er ansvarlig overfor Stortinget, ikke overfor kongen, slik det var før 1884.

Mandat er latin og kan oversettes med oppdrag, fullmakt.

Vår nasjonalforsamling styres av et presidentskap eller en **president**. Dette ordet har vi lånt fra det latinske verbet *praecedere*, 'gå foran'. Stortingspresidenten har dermed rang *etter* kongen og *foran* statsministeren.

I Grunnloven blir regjeringsmedlemmene, som Kongen selv utnevnte, omtalt som 'statsrådet' eller 'Kongens råd'. Enkeltvis ble de kalt **statsråder**. *Minister*, som er latin og betyr 'tjener', blir bare brukt når en statsråd knyttes til det departementet som han/hun har ansvaret for, f.eks. *forsvarsminister*, og som fellesbetegnelse: *ministerpost*. Regjeringsjefen, som vanligvis er uten portefølje, omtales alltid som *statsminister*, sjelden eller aldri som statsråd.

Siden mange mente at stortingsvalget i år først og fremst var et regjeringsvalg, skal vi til slutt se på ordet **regjering**. Det er dannet av det latinske substantivet *rex*, konge. (Jf. Harald Rex). Andre ord av samme rot er *regent*, riksstyrer, kongens stedfortreder, *regina*, dronning, og *rektor*, styrer. Det tilsvarende verbet er *regere*, regjere, styre. (De tre siste ordene har trykk på e-en i første staving.)

rbnylund@online.no

Lofoten – et spennende reisemål

I over 40 år har jeg vært så heldig at jeg år om annet har besøkt Lofoten et par uker om sommeren. Med Unstad på Vestvågøy som utgangspunkt har vi hatt mange flotte turer i hele det mektige øyriket. Mye har skjedd med kommunikasjonen i disse årene, både internt i Lofoten og med flyforbindelse mellom nord og sør i landet vårt, så det er blitt både billigere og adskillig enklere å ta seg fram.

I årenes løp har vi opplevd allslags vær: Sol og sommer, regn med tåkeskyer hengende på skorsteinen, og også uvær og storm. Alt har sin sjarm, men Lofoten i godvær er fantastisk. Årets sommertur til Lofoten ble nærmest som sydentur å regne for en vestlending som kom fra uker med grått sommervær. Temperaturer mellom 17 og 25 grader, sol døgnet rundt, og nesten ikke en regndråpe.

Som redaktør for *Telepensjonisten* ser jeg på steder jeg besøker med nye øyne. Er her noe som er interessant å formidle til våre lesere? Lofoten er full av spennende steder å besøke. I tillegg er naturen så storslått over alt, at uansett hvor en legger turen, kan en nyte praktfull utsikt.

Mange severdigheter

På Vestvågøy finner vi den største turistattraksjonen, *Lofotr*, vikingmuseet på Borg. Under utgravninger i 1986 til 1989 ble det funnet rester etter den største bygningen fra vikingtiden som er avdekket noe sted. Det rekonstruerte høvdinghuset på Borg er basert på utgravningene fra husets siste fase. Bakkenivået, plassering av stolpene som holder taket oppe, ildsted og vegger, er plassert slik det ble funnet. Alt over bakkenivå er tolkninger basert på skriftlige kilder og komparativt materiale fra andre steder. Huset er 9 meter høyt og 83 m langt.

Inne i huset er det mange gjenstander som ble funnet under utgravningene.

En tur til Svolvær og Henningsvær er obligatorisk når vi er i Lofoten. På torget i Svolvær er det alltid liv, og langs bryggene finnes mange fine steder hvor en kan få litt annerledes mat. Mange kunstnere

har utstillinger i Svolvær, så for kunstintresserte er her mye av interesse.

Henningsvær er et fiskevær som framstår som en sjarmerende liten by som ligger på flere øyer i like utenfor Austvågøy. Her kan vi vandre langs koselige gater, besøke kunstutstilling, delta på klatrekurs eller sjøsafari eller bare kose oss med god sjømat på kafe eller restaurant. Henningsvær har broforbindelse til Austvågøy.

Er det fint vær, er turen sent på kveld tilbake til Vestvågøy en opplevelse. Store deler av turen har vi utsikt over fjell, hav og øyer i midnattssol.

Drar vi vestover i Lofoten, er det også mange fine steder å besøke. Gjennom tunnel under Nappstraumen kommer vi til Flakstadøy. Ramberg er senter i kommunen. På Vikten er det et glassblåseri som mange besøker. På kjølige dager er det lunt og koselig å komme inn og se på utstillingen og på glassblåsing, og slappe av med kaffe og vafler. Stedet ligger nydelig til kloss i fjæresteinene.

Smeden i Sund er blitt et begrep, det samme er **Kongeskarven**. De oppstod allerede i 1963 da kong Olav åpnet den nye veien mellom Svolvær og Å, og som skulle binde Lofot-øyene sammen.

Under åpningssermonien en fin 1. augustsøndag overrakte hver av ordførerne i øykommunene en gave til Kongen. I Flakstad fikk Kongen overrakt en **skarv**, smidd av smeden i Sund, Hans Gjertsen. Begivenheten ble også dekket av pressefotografer, og bildet av en blid og smilende konge i det han mottok skarven, ble naturligvis gjengitt i avisene. Ikke bare den sagnomsuste sjøfuglen (Jf. 'Skarvene fra Ut-Røst') ble kongelige, men også den

nye veien: *Kong Olavs vei* ble navnet.

I 1990 var fergene erstattet med tunnel og broer, og veien fikk Europavei-status: E 10. Veistrekningen blir også omtalt som 'Den første Lofotveien'

Det første man legger merke til når man kommer til fiskerimuseet i Sund, er putringen av en motor som står utenfor smia og sender lyse, lette røyk-ringer opp gjennom eksosrøret. Det kan være en 20 Union som lager lyder som fremkaller sterke nostalgiske vibrasjoner hos folk som har vokst opp i fiskeværene rundt om i landet.

Nå kan man få være med inn i smia og se hvordan skarven blir til, og kanskje få med seg et eksemplar, men i svært mange år etter åpningen av veien var etterspørselen så stor etter skarven at det var flere måneders ventetid.

Videre utover mot Moskenesøy må vi over en bro til Sakrisøy, en liten øy mellom to broer. Her kan vi stoppe for å titte på landets største leketøysamling og ta en kopp kaffe på stedets lille kafe. Her er også en brukthandel.

Neste bro fører oss til Moskenesøy. Det kjente fiskeværet Reine er administrasjonssenter i Moskenes kommune. Som ellers i Lofoten finner vi mange rorbuer og andre overnattingsmuligheter i Reine. Et enormt område med fiskehjeller viser oss hvilken aktivitet det er på Reine. Fra Reine kan en være med på båttur i Reinefjorden. I Reine skole er det kultursenter med bl.a. utstilling av Eva Harrs bilder.

Fra Å

Fjellet Munken

Fra Reine

Foto Kjell Alf Øye

Telemuseet i Sørvågen

Målet for turen til Vest-Lofoten i år var Sørvågen gamle telegrafstasjon og radiostasjon der Telemuseet har utstilling. Jeg hadde gjort avtale på forhånd og ble vel tatt imot av Kjell Alf Øye som har ansvaret for omvisning på museet om sommeren. Han har bokstavelig talt trådt sine barnesko på stasjonen. Han er sønn av siste bestyrerparet på telegrafstasjonen, Jorid og Peter Øye, og han bodde sammen med familien på Telegrafstasjonen i oppveksten. Kjell Alf Øye har samlet og katalogisert en stor fotosamling. Her var mye å se på som en fordums «telefondame» kan nikke gjenkjennende til. Her er også mye gammelt arkivmateriale som Øye har tatt vare på, sammen med bildene forteller de mye om liv og virke på telegrafstasjonen og i lokalsamfunnet forøvrig.

På nettsidene til Telemuseet finner jeg beskrivelse av Sørvågen :

Sørvågen telegrafstasjon og Sørvågen Radio har spilt en sentral rolle gjennom store deler av Norsk telehistorie, ikke bare nasjonalt, men også på europeisk plan.

Bakgrunnen for at et klippelandskap i utkant-Norge ble åsted for en pionervirksomhet finner vi i Lofotfiskets nasjonal-økonomiske betydning. Sørvågen ble valgt som sted for utprøving av nye oppfinnelser, og vi har derfor flere merkeår knyttet til akkurat Sørvågen. Det var her Nord-Europas første faste trådløse telegraf ble åpnet som en del av telenettet i 1906. I 1908 ble Norges første skipsradiotelegraf for internasjonal korrespondanse lagt til Sørvågen. 20 år senere fikk stasjonen Norges første trådløse telefon, og i 1946 ble Telegrafverkets første radiolinjesamband bygd med utgangspunkt i Sørvågen. Imidlertid har det vært telegraf på Sørvågen helt siden 1861 da Lofotlinja åpnet som Norges første telegraflinje utenom telenettet.

Fiskevær som hadde telegraflinjer, fikk et stort konkurransefortrinn. Da Lofotlinja kom i 1861, bandt den sammen ni fiskevær. Anlegget var en blanding av luftlinjer og sjøkabler, og omfattet en strekning på 170 kilometer fra Skrova til Sørvågen. Betydningen av Lofotfisket ble understreket av generalpostdirektør Motzfeldt, som i 1859 uttalte at utbyttet av vinterfisket det året ville blitt betydelig større dersom man hadde hatt telegraf. Myndighetene innså at det ville bli en nødvendig, men akk så kostbar affære:

De store investeringene skulle vise seg å bli lønnsomme, og trafikken økte raskt. I de første årene etter åpningen av den trådløse forbindelsen i 1906, ble det under fiskeriene ekspedert opptil 10.000 telegrammer i måneden.

Sørvågen radio ble nedlagt i 1978, og de tre bygningene som ble brukt i hele driftsperioden, står fremdeles. Dette inkluderer den såkalte «gammeltelegrafen» fra 1914 som står på Norsk Telemuseums verneplan. Denne bygningen var i bruk helt frem til nedleggelsen. Huset ble

bygd med leilighet for stasjonsbestyreren. Det eies og drives i dag som kultursenter av Moskenes kommune. Norsk Telemuseum har en fast utstilling i huset hvor radiosenderen fra 1906 (Sørvågen-Røst) er rekonstruert.

Det ble en interessant ettermiddag på Sørvågen. Mye utstyr både fra Sørvågen radio og fra telefon- og telegrafvirksomheten er utstilt.

Noen få km fra Sørvågen ligger Å, et nydelig fiskevær. Lenger ut i Lofoten er det ikke mulig å komme tørrskodd. Planen var å besøke Tørrfiskmuseet, men det var dessverre stengt da jeg kom så langt. Fiskeværsmuseet på Å har en gammel koselig landhandel med nybakt brød og andre lokale matvarer, øl fra gårdsbryggeri, suvenirer, postkort, fiskeutstyr og mye mer. Med boller og brus fra landhandelen var det flott å nyte et lite måltid i solskinnet på bryggen før jeg tok fatt på turen tilbake til Vestvågøy.

Resolusjoner fra Telepensjonistenes landsmøte 2013

Vi viser til brev av 22. mai 2013. Brevet er stilet til helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre. Vi er bedt om å besvare henvendelsen på hans vegne

Samhandlingsreformen – oppgjørssystemene mellom kommunene og helseforetakene

Målet for samhandlingsreformen er at alle innbyggere skal få et helhetlig og sammenhengende helsetilbud av høy kvalitet tilpasset den enkeltes behov. Reformen skal blant annet bidra til at vi forebygger bedre og at vi tar ansvar tidlig, tett på der folk lever og bor. Erfaringene så langt viser at pasientene i mindre grad enn tidligere blir liggende på sykehus, samtidig viser kommunene høy aktivitet med å etablere lokale tilbud, som korttidsplasser, rehabilitering og styrking av hjemmebaserte tjenester.

Betalingsordningen for utskrivningsklare pasienter er hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. De konkrete reglene for ordningen er fastsatt i egen forskrift. Kommunalt ansvar for utskrivningsklare pasienter har ført til sterk nedgang i liggedager for utskrivningsklare pasienter på sykehus. Samtidig med innføring av et kommunalt ansvar for utskrivningsklare pasienter fra første dag ble det i 2012 overført om lag 560 mill. kroner til kommunene fra sykehusene. Beløpet som ble overført til kommunene ble beregnet ut fra tall for antallet utskrivningsklare pasienter i sykehus og en døgnpris på kroner 4 000. Dersom kommunene velger å la en utskrivningsklar pasient bli liggende på sykehus må kommunen i 2013 betale sykehuset 4125 kroner per døgn.

Reformen følges nøye bl.a. gjennom følgeforskning regi forskningsråd et ølge. Det etablert og andre aktører å ølge ngen, Nasjonalt .

Lovfestet rett til sykehjemsplass for pleietrengende

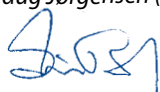
Etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester skal kommunene sørge for at alle som oppholder seg i kommunen tilbys forsvarlige og nødvendige helse- og omsorgstjenester. Det er den enkeltes behov for hjelp som vil avgjøre type tjenestetilbud og omfanget av tjenestetilbudet. Mangfoldet i omsorgstjenestens brukergruppe, både når det gjelder alder og hjelpebehov, tilsier at kommunene til en hver tid må tilby et bredt spekter av bo- og hjelpetilbud.

I pasient- og brukerrettighetsloven heter det at tjenestetilbudet så langt som mulig skal utformes i samarbeid med pasienten, og at det skal legges stor vekt på hva pasienten mener. Kommunen har imidlertid en rett og plikt til å organisere og yte tjenester som er tilpasset kommunens ressursituasjon. Det er fylkesmannen som tilsynsmyndighet som skal vurdere om kommunen oppfyller sine forpliktelser til å yte nødvendig helsehjelp og sikre brukermedvirkning.

Eldre og pleietrengende har rett til nødvendig helsehjelp på samme måte som alle andre. Retten til helsetjenester går så langt som behovet tilsier. Dette betyr at dersom en person har behov for døgnkontinuerlig pleie- og omsorg, er kommunen forpliktet til å yte et heldøgns tjenestetilbud til vedkommende, enten i institusjon eller i vedkommendes eget hjem. Det er kommunen som avgjør hva slags hjelp som skal gis. Dersom pasientens hjelpebehov tilsier at nødvendig og forsvarlig helsehjelp bare kan ytes i sykehjem, inntreer samtidig retten til sykehjemsplass. Synspunktene i resolusjonen fra Telepensjonistenes landsmøte2013 vil bli tatt med i vårt videre arbeid.

Med vennlig hilsen

for Anne Kathrine Haug Jørgensen (e.f.)
Avdelingsdirektør

Liv C Klyve
fagdirektør

SOFUSTANKER

I ukene før stortingsvalget var våre tidligere så harmoniske søndagsfrokoster preget av valgets kvaler. Mer enn en gang hodekappet fruene frokostegget med kvasset kniv så plommen skvatt i veggen, i harnisk over gemalens politiske ytringer og politikernes valgflesktilbud. Det toppet seg da Sofusen i uforstand slo fast at nå skal nye politikere bestemme hvor skapet skal stå, -slik du gjør i heimen. Det mer enn fylte begeret for henne, og egget fikk lide. Politisk agitasjon fører gjerne med seg både uvennskap, bannskap, galskap og behov for trøst fra barskap. Siv Jensen kom ut av sitt skap med primalskriket 'Morn'a, Jens' valgnatta. Hennes mantra kan fort slå tilbake og bli til 'Morn'a, Jens-en'. Vi venter spent på det nye politiske førerskapet

Valgets kval var til å bli kvalt av under valgkampen. Partiene overbød hverandre med fett valgflesk og fagre løfter. Valgagn er fristende, men kunstig som gummimakker på et fiskesnøre. Mange lar seg lure og biter på, slik sjarkfiskeren lurer seien i havet. Sofusen liker fett flekk, men det ble for mye å fordøye før valget. Drøyt ble det også da også fruene tok i bruk gallupundersøkelser for å sondere gemalens valgpreferanser. I motsetning til henne, hjemsesøkes Sofus regelmessig av kvaler når hun en sjelden gang gir ham et valg. Etter hver valgdebatt etterlyste fruene hvor min valgstemme ville havne i år. Stortingsvalg er jo hemmelig, men hun vet inderlig godt at Sofusen er en vinglepave når det kommer til politikk. Jeg har i alle valgår latt min ensomme stemme gå på rundgang mellom partiene for ikke å forfordele noen. Et langt samliv har lært Sofusen at noen hemmelige valg ikke er å forakte, selv om refsen kan svi i ettertid. Jeg har i valgårenes løp feid over både Gro, Siv, Erna og Trine, samt Jens, Karl, Kåre og flere til. Så når fruene etter valgsendingene uteskete min preferanse i sin private gallup, tidde jeg. Det skjedde gjerne på sengekanten ved leggetid. Hadde det enda vært et ørlite tilbud om galopp i stedet for galupp, kunne saktens en sengegalopp ha fått meg på glid. Som det var, forble min speide valgstemme ukjent. Sant å si også for meg selv, - jeg er usikker på hvilken seddel jeg grep i farten.

Erna har en stri jobb med å sy sammen en troverdig regjering og fordele taburetter. Siv ble tatt med buksene nede da hun i

TV-intervju ble konfrontert med tidligere utsagn om snikislamisering og høyrepopulisme. Hun trenger tvert imot bukser med dype lommer, skal hun styre med Statens finanser. Fruene har blitt litt høyrevridd i ektesenga etter valget, mens jeg balanserer på venstre sengegavl. Vi går heldigvis ikke i søvne. Det bør heller ikke den nye regjeringa gjøre når makta skal styres og kursen stakes.

Hyttelivet er mangslungent. I vår skarve kåk er det Sofusen sin jobb å handtere støvsuger når det trengs. Da fruene inspiserte resultatet etter en sommerlig støvrunde, ble resultatet ikke godkjent. Det var knapt nok spor å se etter at utysket (støvsugeren altså) hadde fullført runden. En test av munnstykkets sugsevne antydte langt fremskreden kols. Diagnosen ble raskt avklart: Sprengfull pose. Støvsugeren var rett og slett svanger i 10. måned, og posen satt fast som en stein. Den var ikke til å rikke, oppblåst og stormaget som den var. Det måtte tilkalles faglig ekspertise. Men viven ga også opp normal prosedyre og erklærte at her måtte det keisersnitt til! Resolutt grep hun kjøkkenkniven, gjorde et snitt som var en keiserinne verdig. Ut kom en baby av hardpakket støv og smårusk. Far til barnet var selvfølgelig Sofusen, som ikke hadde skiftet pose på fire år. At støvsugeren brummet like vellystig som da den var ny, holdt ikke som forsøk på forklaring.

Høsten lot seg vente på. Noen tradisjonsopphengte fjellbjørker lot bladene sine drysse i høstbrisen, selv om temperaturen holdt seg over 20 grader da vi bilfor høyfjellet i begynnelsen av september. Klima i lage eller ulage? Menneskeskapt eller ikke? Klimatvilerne sliter med å holde kruttet tørt, etter hvert som også de ser at isen smelter, monsunene går amok, regnet flommer og oversvømmelser og ras herjer. På ettersommeren og tidlighøsten har vært vært mer enn bra de fleste steder i landet, unntatt kanskje kystnære strøk i sørvest. Den påståtte klimakrisen tok styringa og hausset opp naturen til å lure kystmakrellen opp til Tromsøkysten. Utsikten til å dyrke druer i Finnmark og at kongekrabben krabber seg ned til Vestlandet, er kanskje oppløftende. Det er jo i det minste god spise. Snarveien til Asia over isfritt hav i nord skaffer rederne gode polpenger. Sofusen er en sommerværpessimist. Ut fra sommerens sol og

temperaturer kan nok gråtes over feilslått investering i ny høsttur til Gran Canaria. Det koster dyrt å forsikre seg mot drittvær i heimlandet med dyrekjøpt sol og sjøbadevannstemperatur i sydlige egner.

Naturen i det ganske land forsemmes. Naturvernere og naturfjernere er i stadig strid. Dyrevernerne ypper til kamp mot galimatias fra de styrende. Ulver lusker rundt i skogene i bynære strøk, mens bjørner mesker seg på lammekjøtt til bøndenes fortvilelse og vernernes forsvar. Ueren er borte fra de gamle fiskeplassene, humler og bier summer nesten ikke lenger, villaks er snart en saga blott og lakselusa snylter i merdene. Carl I Hagen ropte ulv på nettet i et opprørt øyeblikk, da en løs fengselsfugl foregrep seg på ei ungjente, mens fuglen sto i soningskø i stedet for bur. Fengslene går fulle av utenlandske trekkfuglbander og narkolangere, mens våre hjemlige brottsmenn går på vent.

Kystnære vindmøller skal flankere skipsleder og gi lokalbefolkning og turister nye naturopplevelser ved de norske fjorder. Erna får nok å bale med for å holde miljøfanen høyt også innen regjeringens rekke. CO2-fangsten og den forrige regjeringens 'månelanding' på Mongstad har crashet. Sivs avskjedsord til Jens kan bli et mantra for henne også, dersom klima, natur og fauna etter hvert går dukken.

Telenoret har fått fotfeste i Myanmar og er i full gang med å forberede storsatsing på mobile tjenester der. Men de møter motstand fra det statlige teleselskapet. Noret tar på ny en sjanse, men Baksaas har lyktes før med sin norets offensive satsing. 150 millioner mobilabonnter i 17 land og 34000 ansatte gir sterk rygg. 24% av norets utbytte kommer fra oss i lille Norge. Vi bidrar også med våre skjerv, i visshet om å ha vært med å legge våre små stener til byggverket før vi endte som pensjonister.

Høsten er tid for ro og ettertanke. Gled deg selv med hjemmekos, levende lys og en god bok på mørke kvelder. Glem ikke å gi tid og oppmerksomhet til dine nærmeste og dine venner. Nyt høsten og livet!

Sofus

FORENINGSNUMMER OG ADRESSER

MELD DEG INN I DITT HJEMSTEDS TELEPENJONISTFORENING

Her møter du venner og kolleger og oppfrisker gamle minner.

ARENDALE	Finn Egil Halvorsen	Lensmannsvn. 23	4815 Saltrød	37 03 08 26	952 58 324	tparendal@telepensjonistene.no
BERGEN	Roy Knag Jæger	Postboks 7150	5020 Bergen	56 14 81 02	915 38 870	tpbergen@telepensjonistene.no
BODØ/SALTEN	Gerd Blomstrand Kristensen	Tjeldberget 11/LE 301	8012 Bodø	75 58 11 68	416 95 790	tpbodosalten@telepensjonistene.no
DRAMMEN	Henning Torsby	Skogervn. 2B	3041 Drammen	32 81 95 24	911 40 761	tpdrammen@telepensjonistene.no
FORNEBU	Truls Erik Langeggen	Postboks 214, Sentrum	0103 Oslo	22 11 51 61	900 29 271	tpsentraleenheter@telepensjonistene.no
GJØVIK	Åge Skallerud	Niles a Nielsens veg 15	2817 Gjøvik		907 42 181	tpgjovik@telepensjonistene.no
GLÅMDAL	Aina Holen	Eidemsgt 8	2212 Kongsvinger	62 81 43 60	905 44 578	tpglaamdalen@telepensjonistene.no
GUDBRANDSDAL	Åse nordnes	Fyrvyn 10	2670 Otta	61 23 04 98	902 67 965	tpgudbrandsdal@telepensjonistene.no
HAMAR	Henry Norvi	Gammalsrudveien 17	2340 Løten	62 59 14 35	900 76 387	tphamar@telepensjonistene.no
HARSTAD OG OMEGN	Elisabeth Markussen	Utsikten 18	9406 Harstad	77 01 79 76	957 70 128	tpharstadomegn@telepensjonistene.no
HAUGESUND	Jacob R. Utvik	Fred. Kolstøsgt. 5	5532 Haugesund	52 72 26 56	907 52 637	tphaugesund@telepensjonistene.no
HELGELAND	Oddvar Ulvang	Askeladdveien 25	8800 Sandnessjøen	75 04 30 16	413 33 665	tphelgeland@telepensjonistene.no
KRISTIANSAND	Ingvar Kallevik	Astrids vei 31	4633 Kristiansand S	38 09 13 34	901 65 520	tpkristiansand@telepensjonistene.no
KRISTIANSUND	Jarl Joø	Nerlandsdalen 23	6508 Kristiansund N	71 67 95 99	993 24 395	tpkristiansund@telepensjonistene.no
LARVIK	Berit Olafsen	Øvre Bøkeligt. 48	3256 Larvik	33 11 74 44	950 27 230	tplarvik@telepensjonistene.no
LEVANGER	Marit Vikhammer	Okkerhaugen 12F	7600 Levanger	74 08 13 62	911 32 019	tplevanger@telepensjonistene.no
LILLEHAMMER	Helge Bræin	Moengvegen 16	2619 Lillehammer		913 09 320	tplillehammer@telepensjonistene.no
LILLESTRØM	Ragnhild Dehli	Gamle Rovenv. 39	1900 Fetsund	63 88 14 22	906 47 064	tplillestrom@telepensjonistene.no
LOFOTEN	Kirsten Stokvik	Meieriveien 12	8370 Leknes	76 08 07 66	975 62 692	tplofoten@telepensjonistene.no
MOLDE	Audbjørg Endresplass	Tostenbakken 30	6416 Molde	71 24 42 39	991 59 730	tpmolde@telepensjonistene.no
NAMSOS	Wenche Fahsing	Niels Bjørums gt. 38B	7800 Namsos	74 27 14 17	958 65 851	tpnamsos@telepensjonistene.no
NARVIK OG OMEGN	Grtea Arntsen	Myrv 5	8517 Narvik	76 94 12 10	984 68 881	tpnarvikomegn@telepensjonistene.no
OSLO	Dagfinn Husmo	Postboks 1088, Sentrum	0104 Oslo		906 35 850	tposlo@telepensjonistene.no
SANDEFJORD	Yngve Stentun	Lahelleveien 117	3218 Sandefjord	33 45 12 14	911 44 433	tpsandefjord@telepensjonistene.no
SOGN OG FJORDANE	Oliv Ottesen	Skjæret 27	6800 Førde	57 82 14 87	412 78 159	tpsognogfjordane@telepensjonistene.no
STAVANGER	Berit Kopren	Peer Gyntsv. 4	4019 Stavanger	51 87 01 46	900 47 814	tpstavanger@telepensjonistene.no
STEINKJER	Kirsti Leiros	Muusøra 3F	7670 Inderøy		917 63 045	tpsteinkjer@telepensjonistene.no
TELEMARK	Elsie Marit Hansen	Høyenlia 23B	3728 Skien		472 85 760	tptelemark@telepensjonistene.no
Postadresse	Ragn. Olsen-Fjelstad	Jernbanegt 23	3916 Porsgrunn	35 55 86 61	901 02 687	
TROMSØ	Roar A. Johannessen	Henrik Wergelandsv. 24	9007 Tromsø	77 61 82 33	907 31 178	tp tromsø@telepensjonistene.no
TRONDHEIM	Marie Aashagen	Nedre Flatåsv. 170	7099 Flatåsen	72 58 03 51	971 29 908	tptrondheim@telepensjonistene.no
TØNSBERG	Inger Heldal Anderson	Ospebakken 7	3153 Tolvsrød	33 33 02 94	906 09 101	tp tonsberg@telepensjonistene.no
VALDRES	Aud Anny Bergene	Vestringsbygda	2910 Aurdal	61 36 46 11	975 78 034	tpvaldres@telepensjonistene.no
ØSTFOLD	Mai Britt Løken	Nordlitoppen 35	1743 Klavestadhaugen	69 12 70 24	917 24 895	tpostfold@telepensjonistene.no
ÅLESUND	Helge Haram	Olivermarka	6260 Skodje	70 27 51 30	908 51 360	tpaalesund@telepensjonistene.no

Har du flyttet – husk å varsle adresseendring til din lokalforening!

Et rekordhøyt antall av Telepensjonisten 2-13 kom i retur til forbundskontoret. I alt 47 medlemmer fikk ikke medlemsbladet som kom i midten av juni. Forbundet fikk bladene i retur fra Posten med påskriften: Flyttet/adresse ukjent!

Denne situasjonen er svært beklagelig, men verken lokalforeningene eller landsstyret har mulighet til å yte god service når det enkelte medlem ikke varsler om flytting. Dermed uteblir medlemsbladet.

Til alle medlemmer:

Hvis du har flytteleplaner må du melde adresseendring til din lokalforening. Det lokale styret har ingen mulighet til å vite at nettopp du har flyttet, og dermed mister du kontakten med det som skjer rundt omkring i "telelandet".

Hjelp landsstyret med å yte ønsket service til alle landsforeningens medlemmer. Det gjør du ved å melde ny adresse så raskt som mulig etter at du har flyttet! Husk det er ditt eget ansvar å melde fra!!!

Med vennlig hilsen
Berit Nylund

LEDER	Anni Milward	Rudslåtten 9	2830 Raufoss	61 19 10 54	905 79 297	annimilw@online.no
NESTLEDERSEKRETÆR	Mai Britt Løken	Nordlitoppen 35	1743 Klavestadhau-	69 12 70 24	917 24 895	m-brloek@online.no
KASSERER	Kjell Engen	Einerbakken 5	2827 Hunndalen		916 43 027	kjellengen@online.no
STYREMEDL.	Berit Olafsen	Øvre Bøkeligt	3526 Larvik	33 11 74 44	950 27 230	berolafs@online.no
	" Truls Erik Langeggen	Pilestredet Park 1H.0605	0176 Oslo	22 11 51 61	900 29 271	lang.t@online.no
	" Kirsti Ranveig Leiros	Muusøra 3F	7670 Inderøy		917 63 045	kirsti.leiros@ntebb.no
	" Roy Knag Jæger	Hopshavn	5307 Ask	56 14 81 02	915 38 870	roykna-j@online.no
	" Oddvar Ulvang	Askeladdveien 25	8800 Sandnessjøen	75 04 30 16		oddvar.ulvang@roros.net
VARAMEDLEM 1	Dagunn Klakegg	Elvevegen 5	6800 Førde	57 82 14 21	416 69 849	daklakeg@online.no
VARAMEDLEM 2	Ingvar S. Kallevik	Astrids vei 31	4633 Kristiansand S	38 09 13 34	901 65 520	ingsikal@online.no
VARAMEDLEM 3	Jan H. Andreassen	Blomstervn. 37	2208 Kongsvinger	62 81 59 40	915 56 223	janhandreassen@yahoo.no
REVISOR 1	Kåre Johansen	Svenskerud 105	3408 Tranby	32 85 22 40	901 84 857	khj@online.no
REVISOR 2	Kirsten Næss					
VARAREV.	Kitty Fossum	Østaveien 60	1476 Rasta	67 90 16 87	911 95 947	kitty.fossum@getmail.no
REDAKTØR TELEPENSJONISTEN	Berit Nylund	Vassteigen 106	5141 Fyllingsdalen	55 12 30 76	913 83 587	beritnyl@online.no
REDAKTØR NETTAVISEN	Oddvar Ulvang	Askeladdveien 25	8800 Sandnessjøen			

Telepensjonistenes Landsforbund • Postadresse: Postboks 443 - Sentrum, 0103 Oslo • Besøksadresse: Kongensgt. 21, inng. Tollbugt. Telefon 22 77 69 52 • E-post: kon.telepensjonistene@telenor.com • Nettside: www.telepensjonistene.no

Bladet TROMSØ mandag 4. August 1919

Et halvhundreaars minde. Tromsø telegraf

Søndag 10. August 1919 feirer Tromsø telegrafvæsen sin 50 aars dag. En medarbeider av bladet "Tromsø" har søkt gamle telegrafbestyrer Holte, som har gitt ham følgende livfulde skildring, som på samme tid er et lite kulturhistorisk bilde.

Gamle Holte kom imot mig med et lunt smil i de kloke øine bak brillerne. Ja, ser De, unge ven. Det er nu ikke meget at fortælle fra aapningsdagen.

Jeg var telegrafist i Trondhjem og kom hit til Tromsø med min familie 1. August 1869, med hjulbaaten "Nidelven" for at lede den nye telegrafstation, som skulle aapne her i byen.

Det hadde været en vakker og rask tur. Skibet gikk omtrent direkte. Veiret og aarstiden tillot at vi dampet nordover baade i lyse dage og nætter. Saavidt jeg husker tok det bare 8 dage.

Vi tok ind hos hattemaker Røst i Storgaten (ved siden av søstrene Horst). Hans kone drev et meget velrenommeret pensionat. Madam Røst var nemlig særdeles flink i matlavning.

Om et par dage flyttet jeg og familien til skipper Peder Sivertsen i Vestregate, hvor der var leiet bolig for mig. Der var ogsaa sørget for ved til os i alt 10 favner til 9 ort pr. favn, til sammen kr. 72,00.

Selve bybilledet er igrunnen ikke meget forandret paa disse halvhundre aar. Byen er vokset, men den har likesom ikke egentlig skiftet ansigt. Hele strøket bortover Stranden (nordover og sørover) er dog kommet til.

Telegrafen blev installeret i en projekteret kirke. Nedenfor Raadhuset paa venstre haand, der hvor barneasylet nu er,

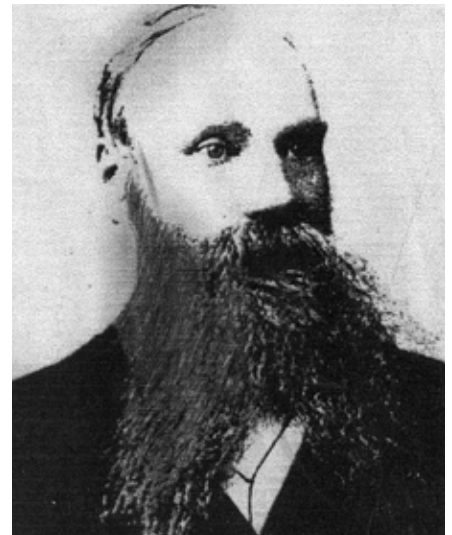
var telegrafen leiet inn i 1. etage. Ovenpaa hadde firstmester Nordmann sin bolig.

Gaarden var egentlig bygget som kirke for metodistsmenigheten. Det gikk vist imidlertid agterut med menigheten, det var for faa menighetsmedlemmer, og kirkeplanen faldt for kostbar. Huset blev da solgt og gjort til bolig for mennesker.

Det var imidlertid saare upraktisk. Det var saa gulvkaldt. En dag jeg fandt paa at fjerne lidt av de listerne som gikk rundt væggen nede ved gulvet, viste det sig, at gulvbordene ikke rak frem til væggene og for at skjule tomheten var der spikret lister paa. De kan skjønne, at det maatte bli koldt.

Ja, der holdt vi saamænd til i 5 aar i den projekteerde kirke.

*Kilde:
Arkivet Telemuseet Tromsø.
Roar A. Johannessen*

Telegrafbestyrer Johan P. Holte

Det første telegrafbygget